

LEGE
privind activitatea specială de investigații

nr. 59 din 29.03.2012

Monitorul Oficial nr.113-118/373 din 08.06.2012

* * *

CUPRINS

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1. Noțiunea și domeniul de reglementare a activității speciale de investigații
- Articolul 2. Sarcinile activității speciale de investigații
- Articolul 3. Principiile activității speciale de investigații
- Articolul 4. Activitatea specială de investigații și drepturile omului
- Articolul 5. Protecția datelor cu caracter personal în procesul exercitării activității speciale de investigații

Capitolul II
SUBIECȚII CARE EFECTUEAZĂ ACTIVITATEA SPECIALĂ DE INVESTIGAȚII

- Articolul 6. Subiecții care efectuează activitatea specială de investigații
- Articolul 7. Competența autorităților ale căror subdiviziuni specializate efectuează activitatea specială de investigații
- Articolul 8. Conducătorii subdiviziunilor specializate ale autorităților care efectuează activitatea specială de investigații
- Articolul 9. Ofițerul de investigații
- Articolul 10. Grupul de ofițeri de investigații
- Articolul 11. Obligațiile ofițerului de investigații
- Articolul 12. Drepturile ofițerului de investigații
- Articolul 13. Răspunderea ofițerului de investigații
- Articolul 14. Împuternicirile procurorului în cadrul activității speciale de investigații
- Articolul 15. Colaboratorii confidențiali
- Articolul 16. Asistența acordată subiecților activității speciale de investigații
- Articolul 17. Garanțiile și protecția socială a ofițerilor de investigații

Capitolul III
MĂSURILE SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Secțiunea 1
Procedura de dispunere a măsurilor speciale de investigații

- Articolul 18. Măsurile speciale de investigații
- Articolul 19. Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații
- Articolul 20. Procedura autorizării măsurilor speciale de investigații
- Articolul 21. Dosarul special
- Articolul 22. Consemnarea activității speciale de investigații
- Articolul 23. Accesul la sistemele informaționale
- Articolul 24. Utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații
- Articolul 25. Confidențialitatea datelor cu privire la măsurile speciale de investigații

Articolul 26. Procedura de contestare a măsurilor speciale de investigații efectuate în afara urmăririi penale

Secțiunea a 2-a

Definirea măsurilor speciale de investigații

Articolul 27. Măsurile speciale de investigații ce se efectuează doar în cadrul urmăririi penale

Articolul 28. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic

Articolul 29. Urmărirea vizuală

Articolul 30. Investigația sub acoperire

Articolul 31. Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată

Articolul 32. Cercetarea obiectelor și documentelor

Articolul 33. Achiziția de control

Articolul 34. Chestionarea

Articolul 35. Culegerea informației despre persoane și fapte

Articolul 36. Identificarea persoanei

Capitolul IV

ASIGURAREA FINANCIARĂ A ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Articolul 37. Finanțarea activității speciale de investigații

Capitolul V

CONTROLUL ȘI COORDONAREA ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Articolul 38. Controlul parlamentar

Articolul 39. Controlul exercitat de procuror

Articolul 40. Controlul departamental

Articolul 41. Coordonarea activității speciale de investigații

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 42. Intrarea în vigoare. Îndatoririle Guvernului. Dispoziții tranzitorii. Abrogări

Notă: În cuprinsul legii sintagma “Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției” se substituie cu sintagma “Centrul Național Anticorupție” conform Legii nr.120 din 25.05.2012, în vigoare 01.10.2012

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiunea și domeniul de reglementare a activității speciale de investigații

(1) Activitatea specială de investigații reprezintă o procedură cu caracter secret și/sau public, efectuată de autoritățile competente, cu sau fără utilizarea echipamentelor tehnice speciale, în scopul culegerii de informații necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, descoperirea și cercetarea infracțiunilor.

(2) Prezenta lege reglementează măsurile speciale de investigații, modalitatea de dispunere și de efectuare a acestora, precum și efectuarea controlului asupra legalității lor.

Articolul 2. Sarcinile activității speciale de investigații

Sarcinile activității speciale de investigații sînt:

a) relevarea atentatelor criminale, prevenirea, curmarea infracțiunilor și identificarea persoanelor care le organizează și/sau le comit;

- b) descoperirea și cercetarea infracțiunilor;
- c) căutarea persoanelor dispărute fără urmă ori a celor care se ascund de organele de urmărire penală sau de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei;
- d) colectarea de informații despre posibile evenimente și/sau acțiuni ce ar putea pune în pericol securitatea statului.

Articolul 3. Principiile activității speciale de investigații

Activitatea specială de investigații se bazează pe principiile:

- a) legalității;
- b) respectării drepturilor și libertăților persoanei;
- c) oportunității și inofensivității;
- d) îmbinării metodelor publice și secrete;
- e) cooperării cu alte autorități de stat;
- f) deideologizării și nepărtinătății.

Articolul 4. Activitatea specială de investigații și drepturile omului

(1) Orice persoană supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să fie informată, după efectuarea acesteia, de către procuror sau de către judecătorul de instrucție care a autorizat măsura dacă aceasta nu a atras dispunerea unei alte măsuri speciale de investigații.

(2) Orice persoană supusă măsurii speciale de investigații are dreptul la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea prezentei legi.

(3) Înfăptuirea măsurii speciale de investigații pentru realizarea altor scopuri și sarcini decât cele prevăzute de prezenta lege nu se admite.

(4) Activitatea specială de investigații exercitată cu încălcarea prezentei legi atrage răspunderea prevăzută de lege.

(5) Orice informație, orice probă care au fost acumulate cu încălcarea drepturilor și libertăților omului sînt nule și se consideră inexistente.

Articolul 5. Protecția datelor cu caracter personal în procesul exercitării activității speciale de investigații

(1) Persoanele care au acces la datele cu caracter personal ale persoanei supuse măsurii speciale de investigații sînt obligate să păstreze confidențialitatea datelor respective.

(2) Accesul la dosarul special sau la materialele din dosar al altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție, precum și cu excepția judecătorului de instrucție care a autorizat măsura specială de investigații.

Capitolul II

SUBIECȚII CARE EFECTUEAZĂ ACTIVITATEA SPECIALĂ DE INVESTIGAȚII

Articolul 6. Subiecții care efectuează activitatea specială de investigații

(1) Activitatea specială de investigații se efectuează de către ofițerii de investigații ai subdiviziunilor specializate din cadrul ori subordonate Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului Vamal și Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției.

(2) Se interzice efectuarea măsurilor speciale de investigații de către alte autorități decât cele prevăzute la alin.(1).

(3) Ofițerul de investigații care efectuează activitatea specială de investigații își realizează sarcinile în mod independent, cu excepția cazului cînd acțiunea specială de investigații este dispusă și coordonată sau este condusă în cadrul procesului penal de către procuror sau de către ofițerul de urmărire penală, în interacțiune sau în conlucrare cu colaboratorii confidențiali.

Articolul 7. Competența autorităților ale căror subdiviziuni specializate efectuează activitatea specială de investigații

(1) În scopul organizării și realizării activității speciale de investigații, autoritățile ale căror subdiviziuni specializate efectuează activitatea specială de investigații au competența de:

a) a crea sisteme informaționale pentru a asigura realizarea sarcinilor activității speciale de investigații;

b) a încheia acorduri cu privire la folosirea încăperilor de serviciu, a locuințelor, a mijloacelor de transport, a bunurilor întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, unităților militare, precum și a altor bunuri ale persoanelor fizice și juridice;

c) a confecționa și a folosi, în cadrul efectuării măsurilor speciale de investigații, acte care codifică identitatea persoanelor cu funcții de răspundere, a subdiviziunilor, organizațiilor, încăperilor și mijloacelor de transport, precum și identitatea colaboratorilor confidențiali;

d) a achiziționa mijloace tehnice speciale, cum ar fi: aparate de înregistrare video și audio, de fotografiat, alte mijloace tehnice moderne pentru obținerea în secret a informației;

e) a înființa, în modul stabilit de lege, întreprinderi, organizații și subdiviziuni în vederea soluționării sarcinilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Competențele specificate la alin.(1) lit.c) și d) revin numai subdiviziunilor specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

(3) Subdiviziunile specializate ale autorităților care efectuează activitatea specială de investigații, în limitele competenței lor, au dreptul să colecteze informațiile necesare ce caracterizează persoanele supuse verificării privind:

a) accesul la informațiile ce constituie secret de stat;

b) admiterea la muncă la obiectivele care prezintă un pericol sporit pentru viața și sănătatea oamenilor;

c) admiterea la organizarea și desfășurarea unor măsuri speciale de investigații sau accesul la materialele primite pe parcursul executării acestor măsuri;

d) stabilirea sau întreținerea relațiilor de colaborare la organizarea și desfășurarea măsurilor speciale de investigații;

e) examinarea de către Camera de Licențiere a cererii de eliberare a licenței pentru activitatea particulară de detectiv și/sau de pază;

f) asigurarea securității interne.

Articolul 8. Conducătorii subdiviziunilor specializate ale autorităților care efectuează activitatea specială de investigații

(1) Conducătorul subdiviziunii specializate a autorității care efectuează activitatea specială de investigații, denumită în continuare *subdiviziune specializată*, repartizează actele prin care se dispune efectuarea măsurilor speciale de investigații, coordonează activitatea ofițerilor de investigații din subordine și exercită controlul departamental asupra lor.

(2) Conducătorul subdiviziunii specializate autorizează măsurile prevăzute la art.18 alin.(1) pct.3) și exercită controlul asupra executării lor.

(3) Conducătorul subdiviziunii specializate poartă răspundere pentru organizarea activității și pentru respectarea termenului de efectuare a acesteia.

(4) În cazul efectuării activității speciale de investigații de către conducătorul subdiviziunii specializate, asupra acestuia se răsfrâng drepturile și obligațiile ofițerului de investigații.

(5) În exercitarea funcțiilor administrative, conducătorul subdiviziunii specializate dă indicații care sînt obligatorii pentru ofițerii de investigații.

Articolul 9. Ofițerul de investigații

(1) Ofițerul de investigații este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsurile speciale de investigații în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) La efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal, ofițerul de investigații se supune indicațiilor scrise ale procurorului sau ale ofițerului de urmărire penală.

(3) Identitatea ofițerilor de investigații din cadrul subdiviziunilor specializate, care efectuează măsuri speciale de investigații și activează în calitate de investigatori sub acoperire, constituie secret de stat și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al acestor ofițeri și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.

(4) Ofițerul de investigații poartă răspundere pentru realizarea nemijlocită a măsurii speciale de investigații pe care o efectuează.

Articolul 10. Grupul de ofițeri de investigații

(1) În cazul unor măsuri complexe, grupul de ofițeri de investigații poate fi constituit:

a) de către procuror, în baza ordonanței, în cazul când măsura a fost autorizată de către acesta sau autorizarea a fost solicitată de la judecătorul de instrucție;

b) de către conducătorul subdiviziunii specializate, cu includerea ofițerilor de investigații din cadrul aceleiași subdiviziuni specializate, sau de către conducătorul autorității a cărei subdiviziune specializată efectuează activitatea specială de investigații, cu includerea ofițerilor de investigații din cadrul diferitelor subdiviziuni specializate, în cazul când măsura a fost autorizată de către conducătorul subdiviziunii specializate.

(2) La momentul constituirii grupului ce efectuează activitatea specială de investigații, persoanele specificate la alin.(1) îl numesc pe unul din ofițerii de investigații conducător al grupului, care coordonează activitatea ofițerilor de investigații din cadrul acestuia.

Articolul 11. Obligațiile ofițerului de investigații

Ofițerul de investigații are următoarele obligații:

a) să respecte drepturile și interesele legitime ale persoanei;

b) să întreprindă, în limitele competenței, toate măsurile în vederea apărării drepturilor și libertăților omului, protecției tuturor formelor de proprietate ocrotite de lege pentru asigurarea securității statului și a ordinii publice;

c) să execute ordonanțele ofițerului de urmărire penală, indicațiile scrise sau ordonanțele procurorului și încheierile instanței de judecată;

d) să informeze alte autorități care efectuează activitatea specială de investigații despre faptele ilicite devenite cunoscute, ce țin de competența acestor autorități, și să le acorde ajutorul necesar;

e) să respecte regulile de conspirație la exercitarea activității speciale de investigații;

f) să respecte confidențialitatea datelor cu caracter personal ce au devenit cunoscute în timpul efectuării măsurii speciale de investigații;

g) să respecte proporționalitatea dintre dreptul lezat și necesitatea măsurii ce se efectuează.

Articolul 12. Drepturile ofițerului de investigații

(1) Ofițerul de investigații are următoarele drepturi:

a) să efectueze măsurile speciale de investigații potrivit competenței și în limitele legii;

b) să stabilească relații cu persoanele care și-au dat consimțământul de a colabora, în mod confidențial, cu subdiviziunile specializate;

c) să utilizeze sistemele informaționale ce asigură realizarea sarcinilor activității speciale de investigații;

d) să folosească, pe parcursul efectuării măsurilor speciale de investigații, în bază de contract sau prin acord scris, încăperile de serviciu, locuințele, mijloacele de transport, bunurile întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, unităților militare, precum și alte bunuri ale persoanelor fizice și juridice;

e) să fie instruit inițial și continuu.

(2) Ofițerul de investigații este independent în stabilirea tehnicilor aplicate, a modalității și a tacticii de efectuare a măsurii speciale de investigații.

(3) Ofițerul de investigații are dreptul să refuze executarea indicațiilor scrise ale procurorului, ale ofițerului de urmărire penală dacă acestea sînt ilegale sau dacă există circumstanțe reale ce pun în pericol viața și sănătatea ofițerului. Refuzul de a executa indicațiile scrise se adresează procurorului ierarhic superior.

Articolul 13. Răspunderea ofițerului de investigații

Ofițerul de investigații răspunde disciplinar, contravențional sau penal pentru faptele ilegale săvîrșite în timpul efectuării măsurii speciale de investigații.

Articolul 14. Împuternicirile procurorului în cadrul activității speciale de investigații

În cadrul activității speciale de investigații, procurorul are următoarele competențe:

a) autorizează măsurile speciale de investigații care, potrivit prezentei legi, urmează a fi autorizate de procuror;

b) coordonează sau conduce măsurile speciale de investigații efectuate în cadrul unui proces penal pe care le-a autorizat sau asupra cărora a solicitat autorizarea judecătorului de instrucție;

c) controlează legalitatea efectuării măsurilor speciale de investigații, precum și rezultatele măsurilor speciale de investigații pe care le-a autorizat sau asupra cărora a solicitat autorizarea judecătorului de instrucție;

d) examinează contestațiile asupra legalității măsurilor speciale de investigații efectuate de ofițerul de investigații;

e) solicită conducătorului subdiviziunii specializate desemnarea ofițerilor de investigații în grupul de ofițeri de investigații;

f) în cadrul urmăririi penale, solicită conducătorului subdiviziunii specializate efectuarea de măsuri speciale de investigații concrete.

Articolul 15. Colaboratorii confidențiali

(1) Colaboratorii confidențiali sînt persoane care, printr-un acord scris sau verbal, se obligă să ofere ofițerului de investigații informații, să participe la pregătirea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitățile speciale de investigații.

(2) Antrenarea colaboratorilor confidențiali la efectuarea măsurilor speciale de investigații poate fi realizată cu titlu oneros sau gratuit.

(3) Ofițerii de investigații, după caz, pot încheia acorduri cu colaboratorii confidențiali în numele autorității ale cărei subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații.

(4) Colaboratorii confidențiali sînt obligați să păstreze secretul informațiilor ce le-au devenit cunoscute în timpul efectuării măsurilor speciale de investigații și să prezinte informații veridice.

(5) În scopul asigurării securității colaboratorilor confidențiali, a membrilor familiilor și a rudelor acestora, se permite efectuarea de măsuri speciale de investigații în vederea protecției lor în modul stabilit de lege. Informația despre colaboratorul confidențial poate fi făcută publică doar cu acordul scris al acestuia.

(6) Ofițerilor de investigații li se interzice să antreneze în activitatea specială de investigații, în calitate de colaboratori confidențiali, deputați, judecători, procurori, ofițeri de urmărire penală și avocați.

(7) Activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul conducătorilor autorităților ale căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații și al conducătorilor subdiviziunilor specializate respective.

Articolul 16. Asistența acordată subiecților activității speciale de investigații

(1) Persoanele fizice și juridice, indiferent de forma de proprietate, sînt obligate să acorde asistență subdiviziunilor specializate, să pună imediat la dispoziția acestora informațiile

solicitate, precum și, în măsura posibilităților, bunuri mobile și imobile, alte obiecte și documente necesare pentru realizarea măsurilor speciale de investigații.

(2) Persoanele juridice prestatoare de servicii poștale și de comunicații electronice sînt obligate să asigure echipamentele și condițiile tehnice necesare pentru îndeplinirea de către subdiviziunile specializate a măsurilor speciale de investigații, precum și să întreprindă acțiuni pentru păstrarea confidențialității conținutului, metodelor și tacticii acestor măsuri.

Articolul 17. Garanțiile și protecția socială a ofițerilor de investigații

(1) Asupra ofițerilor de investigații se extind garanțiile protecției juridice și sociale a colaboratorilor autorităților în care sînt încadrați.

(2) Nimeni nu are dreptul să intervină în acțiunile legitime ale ofițerilor de investigații, cu excepția persoanelor nemijlocit împuternicite prin lege.

Capitolul III MĂSURILE SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Secțiunea 1

Procedura de dispunere a măsurilor speciale de investigații

Articolul 18. Măsurile speciale de investigații

(1) Pentru realizarea sarcinilor prevăzute de prezenta lege pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:

- 1) cu autorizarea judecătorului de instrucție, la demersul procurorului:
 - a) cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat;
 - b) supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea;
 - c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor;
 - d) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimerilor poștale;
 - e) monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice;
 - f) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară;
 - g) documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistem de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice;
 - h) colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;
- 2) cu autorizarea procurorului:
 - a) identificarea abonatului, proprietarului sau a utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic;
 - b) urmărirea vizuală;
 - c) controlul transmișiei banilor sau a altor valori materiale extorcate;
 - d) investigația sub acoperire;
 - e) supravegherea transfrontalieră;
 - f) livrarea controlată;
 - g) colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată;
 - h) cercetarea obiectelor și documentelor;
 - i) achiziția de control;
- 3) cu autorizarea conducătorului subdiviziunii specializate:
 - a) chestionarea;
 - b) culegerea informației despre persoane și fapte;
 - c) identificarea persoanei.

(2) Lista măsurilor specificate la alin.(1) este exhaustivă și poate fi modificată sau completată doar prin lege.

(3) Măsurile prevăzute la alin.(1) pct.1), precum și cele prevăzute la alin.(1) pct.2) lit.c), e), și f) se efectuează numai în cadrul unui proces penal, conform Codului de procedură penală al Republicii Moldova. Celelalte măsuri prevăzute la alin.(1) pct.2) se efectuează atît în cadrul unui

proces penal, cât și în afara acestuia. Măsurile prevăzute la alin.(1) pct.3) se efectuează în afara procesului penal.

(4) Măsura specială de investigații prevăzută la alin.(1) pct.2) lit.c) se efectuează doar de către subdiviziunile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Centrului Național Anticorupție.

(5) În procesul efectuării măsurilor speciale de investigații se face uz de sisteme informaționale, de aparate de înregistrare video și audio, de aparate de fotografiat și de filmat, de alte mijloace tehnice, dacă acestea au fost autorizate în modul stabilit de lege.

(6) Organizarea, metodele efectuării măsurilor speciale de investigații, procedurile interne de autorizare, regulile de întocmire a proceselor-verbale cu privire la gestionarea, păstrarea și distrugerea materialelor obținute, măsurile de asigurare a integrității și confidențialității acestora și a confidențialității activităților speciale de investigații, regulile de desfășurare a operațiunilor sub acoperire și cu privire la conducerea și gestionarea activității efectuate sub acoperire, modul de înregistrare a dosarelor speciale, precum și utilizarea resurselor financiare alocate pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații, sînt stabilite printr-un regulament comun al autorităților care efectuează activitate specială de investigații de comun acord cu Procuratura Generală.

Articolul 19. Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații

(1) Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații sînt:

- 1) circumstanțele neclare în legătură cu pornirea urmăririi penale;
- 2) informațiile, devenite cunoscute, privind:
 - a) fapta prejudiciabilă în curs de pregătire, de comitere sau comisă, precum și persoanele care o pregătesc, o comit ori au comis-o;
 - b) persoanele care se ascund de organele de urmărire penală sau de instanța de judecată ori care se eschivează de la executarea pedepsei penale;
 - c) persoanele dispărute fără urmă și necesitatea stabilirii identității cadavrelor neidentificate;
 - d) circumstanțele care pun în pericol ordinea publică, securitatea militară, economică, ecologică sau de altă natură a statului;
 - e) circumstanțele ce pun în pericol securitatea investigatorului sub acoperire sau a membrilor familiei acestuia;
- 3) actele procesuale ale ofițerului de urmărire penală, ale procurorului sau ale judecătorului de instrucție în cauzele penale aflate în procedura acestora;
- 4) interpelările organizațiilor internaționale și ale autorităților de drept ale altor state în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- 5) raportul ofițerului de investigații privind circumstanțele ce pun în pericol securitatea proprie, a familiei sale și a persoanelor apropiate lui.

(2) Măsurile speciale de investigații se autorizează și se desfășoară în cazul cînd sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) realizarea scopului procesului penal este imposibilă pe altă cale ori există un pericol pentru securitatea statului; și
- b) măsura specială de investigații este proporțională cu restrîngerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Articolul 20. Procedura autorizării măsurilor speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații specificate la art.18 alin.(1) pct.1) se autorizează în condițiile Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

(2) Măsurile speciale de investigații specificate la art.18 alin.(1) pct.2) se autorizează de către procuror din oficiu sau la demersul ofițerului de urmărire penală, al ofițerului de investigații sau al conducătorului subdiviziunii specializate în cadrul unui dosar special format și înregistrat. În ordonanța procurorului se va indica:

- a) măsura concretă autorizată;
- b) perioada pentru care a fost autorizată măsura;
- c) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura;
- d) numele, prenumele, numărul de identificare al persoanei supuse măsurii speciale de investigații sau datele de identificare ale acesteia, dacă sînt cunoscute;
- e) motivul efectuării măsurii speciale de investigații;
- f) informația cu privire la aparatele tehnice necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigații.

(3) Măsurile prevăzute la art.18 alin.(1) pct.3) se dispun prin rezoluție de către conducătorul subdiviziunii specializate din oficiu, precum și la solicitarea ofițerului de investigații, ofițerului de urmărire penală sau a procurorului.

(4) Măsurile speciale de investigații autorizate trebuie să înceapă la data indicată în actul de dispunere sau cel tîrziu la data expirării termenului pentru care a fost autorizată.

(5) Ofițerul de investigații care efectuează măsurile speciale de investigații, în termen de o lună de la data dispunerii măsurilor sau în termenul stabilit în actul de dispunere, va informa printr-un raport procurorul sau, după caz, conducătorul subdiviziunii specializate care a autorizat măsura specială de investigații despre rezultatele obținute la implementarea măsurilor speciale de investigații.

(6) Dacă, în cadrul examinării raportului, procurorul sau conducătorul subdiviziunii specializate constată că nu sînt respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau că, prin măsura dispusă, se încalcă disproportionat ori în mod vădit drepturile și interesele legitime ale persoanelor, el dispune încetarea acesteia.

(7) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii întemeiate pînă la 6 luni. Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigații nu poate depăși termenul de 30 de zile. În cazul în care termenul de autorizare a efectuării măsurii speciale de investigații a fost prelungit pînă la 6 luni, se interzice autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații pe același temei și asupra aceluiași subiect, cu excepția cazurilor de utilizare a investigatorilor sub acoperire sau de apariție a circumstanțelor noi, precum și a cazurilor de cercetare a faptelor legate de investigarea crimelor organizate și a finanțării terorismului.

(8) Procurorul sau, după caz, conducătorul subdiviziunii specializate va dispune încetarea măsurii speciale de investigații înainte de expirarea termenului pentru care aceasta a fost autorizată imediat ce au dispărut temeiurile și motivele ce au justificat autorizarea ei.

(9) În cazul în care temeiuri pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații nu mai există, ofițerul de investigații solicită procurorului sau, după caz, conducătorului subdiviziunii specializate încetarea imediată a acestor măsuri.

Articolul 21. Dosarul special

(1) La efectuarea măsurii speciale de investigații, ofițerul de investigații este obligat să formeze dosar special în care include toate materialele acumulate. Formarea dosarului este supusă înregistrării obligatorii.

(2) Dosarul special nu poate servi drept temei pentru limitarea drepturilor și libertăților omului prevăzute de lege.

(3) Categoriile dosarelor speciale, modul de gestionare, de încetare și de nimicire a acestora sînt stabilite prin acte normative departamentale ale autorităților ale căror subdiviziuni specializate efectuează activitatea specială de investigații.

(4) Prin derogare de la alin.(3), dosarele speciale care conțin secret de stat se nimicesc după desecretizarea acestora conform Legii cu privire la secretul de stat.

(5) Fiecare dosar special va include un borderou al persoanelor care au luat cunoștință de materialele dosarului, în care se înscrie:

- a) numele și prenumele persoanei;

- b) funcția persoanei;
- c) ziua, luna, anul și ora aducerii la cunoștință a materialelor dosarului și ziua, luna, anul și ora finalizării acesteia;
- d) semnătura persoanei.

Articolul 22. Consemnarea activității speciale de investigații

(1) Ofițerul de investigații care efectuează măsura specială de investigații întocmește un proces-verbal pentru fiecare măsură autorizată de judecătorul de instrucție sau de procuror, în care consemnează:

- a) locul și data efectuării măsurii, precum și ora începerii și finalizării acesteia;
- b) funcția, numele și prenumele subiectului care întocmește procesul-verbal;
- c) numele, prenumele și statutul persoanelor care au participat la efectuarea măsurilor și, după caz, adresele acestora, obiectiile și explicațiile lor, cu excepția datelor privind colaboratorii confidențiali;
- d) descrierea detaliată a faptelor constatate, precum și a acțiunilor întreprinse în cadrul efectuării măsurii;
- e) mențiunea privind fotografierea, filmarea, înregistrarea audio, utilizarea mijloacelor tehnice, condițiile și modalitățile de aplicare a acestora, obiectele față de care au fost aplicate aceste mijloace, precum și rezultatele obținute.

(2) La procesul-verbal se anexează, în plic sigilat, purtătorul material de informații care conține rezultatele măsurilor speciale de investigații.

(3) Procesul-verbal și purtătorul material de informații se anexează la dosarul special, format în condițiile prezentei legi.

(4) La încetarea măsurii speciale de investigații sau la solicitarea procurorului, ofițerul de investigații care a efectuat măsura transmite acestuia procesul-verbal, la care se anexează toate materialele acumulate în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații autorizate. Procurorul examinează și se pronunță, prin ordonanță, asupra legalității implementării măsurii efectuate.

(5) În cazul în care constată că măsura specială de investigații s-a efectuat cu încălcarea vădită a drepturilor și libertăților omului sau că ofițerul de investigații a acționat cu depășirea prevederilor ordonanței de autorizare, procurorul declară nulă măsura întreprinsă și dispune, prin ordonanță, nimicirea imediată a purtătorului material de informații și a materialelor acumulate pe parcursul efectuării măsurii speciale de investigații. Ordonanța procurorului poate fi atacată la procurorul ierarhic superior.

(6) În cazul în care se constată, prin ordonanță, legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații, procurorul informează persoanele care au fost supuse măsurii speciale de investigații.

(7) Din momentul informării, prevăzută la alin.(6), persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații și de ordonanța procurorului cu privire la legalitatea măsurii efectuate.

(8) Măsurile speciale de investigații autorizate de către conducătorul subdiviziunii specializate se consemnează într-un raport și se prezintă acestuia.

Articolul 23. Accesul la sistemele informaționale

Ofițerii de investigații, în limitele dosarului special, au acces gratuit la datele sistemelor informaționale, cu excepțiile prevăzute de legile respective.

Articolul 24. Utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații

(1) Rezultatele măsurilor speciale de investigații pot servi drept temei pentru efectuarea altor măsuri speciale de investigații în scopul prevenirii criminalității și asigurării securității statului, ordinii publice, precum și în calitate de probe dacă au fost efectuate în cadrul unei cauze penale.

(2) Informația despre forțele (cu excepția persoanelor care acordă sprijin autorităților ce efectuează măsuri speciale de investigații), mijloacele, sursele, metodele, planurile și rezultatele activității speciale de investigații, precum și despre organizarea și tactica desfășurării măsurilor speciale de investigații, care constituie secret de stat, poate fi desecretizată numai în conformitate cu legislația.

(3) În cazul în care ofițerul de investigații constată o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea sau la pregătirea săvârșirii unei infracțiuni, el transmite imediat, prin raport, toate materialele organului de urmărire penală.

(4) Utilizarea rezultatelor unei măsuri speciale de investigații specificate la art.18 alin.(1) pct.2) din cadrul unui dosar special într-un alt dosar special se efectuează doar cu autorizarea procurorului care a autorizat măsura inițială.

Articolul 25. Confidențialitatea datelor cu privire la măsurile speciale de investigații

(1) Toate datele acumulate în timpul efectuării măsurii speciale de investigații constituie informație oficială cu accesibilitate limitată sau secret de stat.

(2) Orice divulgare a datelor specificate la alin.(1) atrage răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 26. Procedura de contestare a măsurilor speciale de investigații efectuate în afara urmăririi penale

(1) Ordonanța procurorului prin care a fost autorizată măsura specială de investigații sau prin care s-a constatat legalitatea efectuării ei se contestă la procurorul ierarhic superior de către:

a) ofițerul de investigații care a solicitat autorizarea măsurii speciale de investigații și/sau care a efectuat măsura specială de investigații;

b) persoana căreia, prin efectuarea măsurii speciale de investigații, i s-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale.

(2) Persoanele menționate la alin.(1) sînt în drept să atace ordonanța cu privire la:

a) refuzul procurorului de a autoriza măsura specială de investigații;

b) legalitatea implementării măsurii speciale de investigații;

c) declararea nulă a rezultatelor măsurilor speciale de investigații.

(3) Cererea de contestare se adresează procurorului ierarhic superior în termen de 15 zile de la data aducerii la cunoștință a ordonanței și se depune direct acestuia sau procurorului care a emis actul contestat. În cazul cînd cererea de contestare a fost depusă procurorului care a emis actul contestat, acesta este obligat ca, în termen de 48 de ore de la primirea ei, să o înainteze procurorului ierarhic superior, însoțită de explicațiile sale, de procesul-verbal privind efectuarea măsurilor speciale de investigații și de materialele acumulate în legătură cu efectuarea acesteia, după caz.

(4) Pentru a asigura examinarea cererii de contestare, ofițerul de investigații sau conducătorul subdiviziunii specializate va pune la dispoziția procurorului ierarhic superior materialele necesare în legătură cu cererea de contestare, cu excepția datelor despre persoanele care au contribuit în mod substanțial la efectuarea măsurii speciale de investigații.

(5) Procurorul ierarhic superior examinează cererea de contestare în termen de 5 zile și dispune:

a) anularea ordonanței procurorului, cu indicarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către acesta; sau

b) menținerea ordonanței în vigoare.

(6) Ordonanța procurorului ierarhic superior este irevocabilă.

(7) Măsurile speciale de investigații autorizate de către conducătorul subdiviziunii specializate se contestă la conducătorul autorității a cărei subdiviziune efectuează activitatea specială de investigații.

Secțiunea a 2-a **Definirea măsurilor speciale de investigații**

Articolul 27. Măsurile speciale de investigații ce se efectuează doar în cadrul urmăririi penale

Măsurile speciale de investigații ce se autorizează doar în cadrul urmăririi penale se efectuează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

Articolul 28. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic

(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic constă în solicitarea unui furnizor de servicii de a identifica abonatul, proprietarul sau utilizatorul unui sistem de telecomunicații, al unui mijloc de telecomunicații ori al unui punct de acces la un sistem informatic sau de a oferi informații despre faptul că un anumit mijloc de comunicații sau un anumit punct de acces la un sistem informatic este folosit sau este activ ori a fost folosit sau a fost activ la o anumită dată.

(2) Ordonanța de dispunere a măsurii speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art.20 alin.(2), va mai conține:

a) datele de identificare ale furnizorului de servicii care dispune sau care ține la control informațiile specificate la alin.(1);

b) datele de identificare ale abonatului, proprietarului sau utilizatorului, în cazul când sînt cunoscute, motivarea îndeplinirii condițiilor de dispunere a măsurii speciale de investigații;

c) mențiunea cu privire la obligația persoanei sau a furnizorului de servicii de a comunica imediat, în condiții de confidențialitate, informațiile solicitate.

Articolul 29. Urmărirea vizuală

Urmărirea vizuală reprezintă relevarea și fixarea acțiunilor persoanei, a unor imobile, a mijloacelor de transport și a altor obiecte.

Articolul 30. Investigația sub acoperire

(1) Investigația sub acoperire se autorizează pe perioada necesară descoperirii faptului existenței infracțiunii.

(2) Investigația sub acoperire se dispune prin ordonanță, în care se va indica:

a) măsura specială de investigații autorizată;

b) perioada pentru care a fost autorizată măsura specială de investigații;

c) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura;

d) persoana sau persoanele supuse măsurii speciale de investigații ori datele de identificare ale acestora dacă sînt cunoscute.

(3) În cazul în care apreciază necesitatea folosirii investigatorului sub acoperire, a dispozitivelor tehnice pentru obținerea fotografiilor ori a înregistrărilor audio sau video, procurorul sesizează judecătorul de instrucție în vederea emiterii unei încheieri pentru efectuarea măsurii speciale de investigații.

(4) Investigatorii sub acoperire sînt angajați, special desemnați în acest scop, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție, Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției ori sînt persoane antrenate pentru efectuarea unei măsuri speciale de investigații concrete. Investigatorii sub acoperire efectuează măsura specială de investigații pe durata perioadei determinate în ordonanța procurorului.

(5) Investigatorul sub acoperire culege date și informații pe care le pune, în totalitate, la dispoziția procurorului care a autorizat măsura specială de investigații.

(6) Investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni.

(7) Autoritățile publice pot folosi sau pot pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri sau obiecte necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigații autorizate.

Persoana care folosește sau pune la dispoziție înscrisurile sau obiectele nu poartă răspundere pentru aceasta.

(8) Investigatorii sub acoperire pot fi audiați ca martori în cadrul procesului penal. Pentru motive întemeiate, investigatorul sub acoperire poate fi audiat în condițiile Legii cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

Articolul 31. Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată

Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată constă în depistarea, ridicarea fizică și conservarea suportului material de informație (obiecte, substanțe) în scopul comparării acestor mostre cu materialele de care deja dispun subdiviziunile specializate sau în scopul depistării ulterioare a obiectelor identice cu obiectele ce prezintă interes special.

Articolul 32. Cercetarea obiectelor și documentelor

(1) Cercetarea obiectelor și documentelor constă în aprecierea acestora, din punct de vedere științific, pentru a depista semnele activității criminale, în studierea conținutului, în contrapunerea cu alte obiecte și acte necesare pentru determinarea realității obiective.

(2) Cercetarea obiectelor și documentelor se efectuează de către ofițerii de investigații cu participarea, după caz, a specialistului care posedă cunoștințe necesare pentru studierea lor.

Articolul 33. Achiziția de control

Achiziția de control constă în cumpărarea de servicii sau bunuri aflate în circulație liberă, limitată sau interzisă, în scopul efectuării unor constatări tehnico-științifice sau expertize judiciare ori în scopul investigării unei infracțiuni sau identificării făptuitorilor care au săvârșit această infracțiune.

Articolul 34. Chestionarea

Chestionarea constă în comunicarea nemijlocită a ofițerului de investigații și a altor persoane împuternicite de către acesta cu persoanele care posedă sau care dispun de informații despre fapte, evenimente, circumstanțe sau persoane care prezintă interes.

Articolul 35. Culegerea informației despre persoane și fapte

Culegerea informației despre persoane și fapte constă în dobândirea informației despre persoane fizice și juridice, despre faptele, evenimentele, circumstanțele care prezintă interes prin studierea nemijlocită a documentelor, a materialelor, a bazelor de date, prin întocmirea de solicitări adresate persoanelor fizice și juridice care posedă sau care dispun de informația nominalizată.

Articolul 36. Identificarea persoanei

Identificarea persoanei constă în stabilirea persoanei după semnalmente statice (amprente digitale, componența sîngelui și a salivei, urme de miros și urme lăsate la locul infracțiunii) și dinamice (mers, gesticulare, mimică etc.), precum și prin intermediul fotorobotului și al altor metode ce dau posibilitate de a stabili persoana cu o probabilitate sporită.

Capitolul IV

ASIGURAREA FINANCIARĂ A ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Articolul 37. Finanțarea activității speciale de investigații

(1) Autorităților ale căror subdiviziuni specializate sînt împuternicite cu efectuarea activității speciale de investigații li se alocă de la bugetul de stat mijloace financiare în scopul realizării prezentei legi.

(2) Controlul asupra utilizării mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații este exercitat de către conducătorii autorităților respective, precum și de către un

reprezentant al Ministerului Finanțelor special împuternicit, conform regulilor speciale aprobate de Guvern.

Capitolul V

CONTROLUL ȘI COORDONAREA ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Articolul 38. Controlul parlamentar

(1) Controlul parlamentar asupra activității speciale de investigații este exercitat de către Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

(2) Autoritățile care efectuează activitatea specială de investigații sînt obligate să prezinte Procurorului General, pînă la data de 15 ianuarie a anului următor, un raport cu privire la activitatea specială de investigații, care va cuprinde:

- a) numărul de măsuri speciale de investigații autorizate;
- b) numărul de măsuri speciale de investigații anulate;
- c) rezultatele măsurilor speciale de investigații.

(3) Procurorul General, în baza rapoartelor prezentate și în baza informației de care dispune procuratura, prezintă Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică raportul final al activității speciale de investigații pînă la data de 15 februarie a fiecărui an.

(4) Comisia securitate națională, apărare și ordine publică poate solicita, în limitele competenței, orice informație suplimentară cu privire la activitatea specială de investigații, cu excepția dosarelor speciale, dacă consideră că raportul prezentat este incomplet.

Articolul 39. Controlul exercitat de procuror

(1) Controlul asupra executării prezentei legi se efectuează de către procurorii ierarhic superiori.

(2) Controlul se efectuează în baza plîngerilor depuse de către persoanele ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate sau din oficiu în cazul cînd activitatea specială de investigații a fost autorizată de procuror ori autorizarea a fost solicitată de către judecătorul de instrucție.

(3) Procurorii ierarhic superiori care efectuează controlul au drept de acces la informațiile ce constituie secret de stat în modul stabilit de lege.

(4) Activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul Procurorului General sau al unui procuror special împuternicit prin ordinul Procurorului General.

Articolul 40. Controlul departamental

(1) Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se realizează de către conducătorul organului ce efectuează activitatea specială de investigații.

(2) Conducătorul organului ce efectuează activitatea specială de investigații exercită controlul prin solicitarea la control a dosarelor speciale.

Articolul 41. Coordonarea activității speciale de investigații

(1) Activitatea specială de investigații este coordonată de către Consiliul de coordonare, constituit pe lîngă Procurorul General.

(2) Din componența Consiliului de coordonare fac parte Procurorul General, care este, concomitent, și președintele Consiliului, și conducătorii subdiviziunilor specializate. Consiliul de coordonare își exercită activitatea în baza regulamentului aprobat de către Procurorul General.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 42.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Măsurile speciale de investigații aflate în proces de implementare vor fi efectuate, până la încetarea acestora, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova și ale Legii nr.45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care, conform Legii nr.45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații, au activat în cadrul subdiviziunilor specializate vor continua să activeze în calitate de ofițeri de investigații.

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.11–13, art.38), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 29 martie 2012.

Nr.59.